

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного
мистецтва**

Тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції

**УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ МИСТЕЦЬКІ
ПРОСТОРИ:
ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА**

Український та європейський мистецькі простори: історія, теорія, практика: Тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції / упоряд. О. А. Сташук, Л. В. Крайлюк. – Рівне: РДГУ, 2019. 220 с.

Упорядники:

Сташук О. А., кандидат педагогічних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ;

Крайлюк Л. В., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ

До збірника увійшли матеріали наукових пошуків у галузі мистецтвознавства, музеєзнавства і культурології, мистецької педагогіки та практики дослідників Києва, Полтави, Жешува (Польща), Нового Сончу (Польща), Харкова, Івано-Франківська, Острога, Запоріжжя, Рівного.

**ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ
МИСТЕЦТВО, ДИЗАЙН**

1. **Стоколос Надія**, доктор історичних наук, професор кафедри культурології та філософії Національного університету «Острозька академія», **Шеретюк Руслана**, доктор історичних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Набутки садово-паркового мистецтва Волині крізь призму діяльності Вацлава Борейка (перша половина XIX ст.)*.
2. **Ямборко Ольга**, кандидат мистецтвознавства, доцент ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – *Образотворчий стиль килимів Олександра Саєнка 1920-х років*.
3. **Істоміна Галина**, кандидат мистецтвознавства, науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ. – *Сучасне професійне і народне мистецтво кераміки в Україні кінця XX – початку XXI століть: глобалізаційні впливи*.
4. **Крайлюк Любов**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Ремінісценції традиційної монументальної пластики в проєктній графіці Ніла Хасевича*.
5. **Саєнко Тетяна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Народний костюм у творчості художників сучасності*.
6. **Маслова Світлана**, старший викладач Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Ф. Гундертвассер. Поєднання художньої творчості з архітектурною практикою*.
7. **Локшук Ірина**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Західне Полісся: тканини майстрів с. Велимче Ратнівського району*.
8. **Перетяцько Іван**, магістрант кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Філософські основи творчості Густава Клімта (на прикладі «Університетських картин»)*.
9. **Підцерковна Ярослава**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Дерев'яні дитячі меблі тимчасового користування в інтер'єрі поліської хати*.

10. **Чернієнко Віра**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Симпозіум як форма інтеграційних впливів на мистецькі процеси.*
11. **Болкун Наталія**, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Творчість кременчуцького художника Дмитра Короля в контексті традиційної витинанки.*
12. **Дибач Ірина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Взаємозв'язок людини і природи через призму мистецтва.*
13. **Усенко Олена**, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Традиції вишивки на Полтавщині.*
14. **Павлюк Дарина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Мистецькі погляди на проблему еміграції молоді.*
15. **Галушко Яна**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Дивосвіт казкових образів Марії Приймаченко в культурному просторі сучасності.*
16. **Яремчук Дарина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Естетизм як стильова домнанта імпресіонізму.*
17. **Клімова Катерина-Алісія**, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – *Графічний портрет у творчості полтавського художника Миколи Підгорного.*
18. **Лаврук Ольга**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Тематика бджільництва у філателії пострадянських країн: історичні аспекти.*
19. **Шепілов Олександр**, магістрант кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – *Місце живописного натюрморту в інтер'єрі.*
20. **Давидюк Надія**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Функціональне призначення батику в країнах Стародавнього Сходу.*
21. **Усик Олена**, магістрантка кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Народний одяг у системі цінностей української культури.*

22. **Карповець Віта**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Інтерпретація творчості Ліни Костенко в українському мистецтві.*
23. **Гаврилюк Василина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Філософія буття та її художні інтерпретації у вічзньому декоративно-прикладному мистецтві.*
24. **Філімонова Дарина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Фотомистецтво Рівненщини: персоналії сьогодення.*
25. **Поздняковська Ольга**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Двері як один зі стилеутворюючих елементів інтер'єру.*
26. **Молдаванцев Владислав**, магістрант кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Сучасні підходи до komponування християнських храмових споруд в Україні.*
27. **Сучкова Катерина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Сюрреалістичне мистецтво Рене Магрітта як джерело творчих інспірацій*

ХОРЕОГРАФІЧНЕ, ТЕАТРАЛЬНЕ ТА МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

1. **Швидків Галина**, Заслужений працівник культури України, доцент кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету. – *Взаємозв'язок педагогічних принципів видатних фундатора львівської вокальної школи Валерія Висотського та видатного педагога Олени Муравйової.*
2. **Маркевич Лариса**, старший викладач кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету – *Модернізація української балетної вистави в 60-80 рр. як переінтонування сфери мислення балетмейстерів.*
3. **Кучина Наталія**, кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Музичні фестивалі Рівненщини.*
4. **Легка Ілона**, старший викладач кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету – *Сучасні вимоги до методики викладання сценічного танцю в закладах освіти.*

5. **Самохвалова Алла**, старший викладач кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету – *Соціальні танці – радість, що дарує українська народна культура.*
6. **Панасюк Анастасія**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Макс Ріхтер та Ніко М'юлі: паралелі творчості.*
7. **Сімакова Світлана**, магістрантка Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди – *Історико-культурні умови формування художнього образу в музичному мистецтві доби класицизму.*
8. **Залевська Вікторія**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Творчість поета-пісняра Петра Фатенка.*

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ

1. **Bugajska-Bigos Iwona**, dr hab. Państwowej Wyższej Szkoły w Nowym Sączu (Polska), **Anna Steliga**, dr Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego (Polska). – *Sztuki plastyczne w edukacji – nowe oblicza i wyzwania.*
2. **Сташук Олександр**, кандидат педагогічних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Тональне вирішення академічного рисунку в контексті сучасної мистецької освіти.*
3. **Steliga Anna**, dr Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego (Polska), **Bugajska-Bigos Iwona**, dr hab. Państwowej Wyższej Szkoły w Nowym Sączu (Polska). – *Sztuki plastyczne jako forma wspierania rozwoju dzieci i młodzieży.*
4. **Власюк Олена**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Формування художнього досвіду студентів засобами декоративно-прикладного мистецтва.*
5. **Ганжа Микола**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Використання навчально-виховних властивостей мистецтва дизайну – виклик сьогодення в освітньому середовищі.*
6. **Чернюшок Ольга**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського

- державного гуманітарного університету – *Розвиток креативного мислення у підготовці майбутніх художників-педагогів.*
7. Глушук Оксана, старший викладач кафедри культурології та музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Мистецько-освітній потенціал креативних просторів у міському середовищі*
 8. Кулінка Ірина, магістрантка кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Культурно-мистецькі проєкти в культурно-дозвілєвій практиці Рівненського обласного краєзнавчого музею.*
 9. Ковтун Анна, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – *Педагогічний потенціал квілінгу.*
 10. Рудописов Євген, магістр, вчитель образотворчого мистецтва дитячої школи мистецтв №1 (м. Запоріжжя) – *Особливості вивчення парадного портрета в загальноосвітній школі.*
 11. Єфимець Людмила, магістрантка кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Туристична сфера України як сегмент культурної політики держави: історія та історіографія проблеми*

студентів, запровадження в систему мистецької освіти спецкурсів, творчих зустрічей, майстер-класів з формування художнього досвіду студентів.

Ганжа Микола

кандидат педагогічних наук, доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МИСТЕЦТВА ДИЗАЙНУ – ВИКЛИК СЬОГОДЕННЯ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Постановка проблеми. Спосіб навчання в сучасній українській школі не мотивує дітей до навчання. Матеріал підручників затеоретизований, переобтяжений другорядним фактологічним матеріалом. Учителі використовують переважно застарілі дидактичні засоби. Потрібна докорінна реформа, що зупинить негативні тенденції, перетворить українську школу на важіль соціальної рівності та згуртованості, економічного розвитку і конкурентоспроможності України [9, 4].

З плином часу погляд на професію вчителя поступово змінюється: розширюється список обов'язків, зміщуються акценти (з вчителецентризму на дитиноцентризм) і, звісно ж, з'являються нові освітні підходи до навчання. Педагог завжди має відповідати вимогам сучасної епохи, її викликам та тенденціям, щоб покоління, які зростають, отримали відповідні навички на своєму життєвому шляху. Концепції Нової української школи базуються на кардинальному реформуванні загальної середньої освіти і передбачають, насамперед, реалізацію принципу «педагогіки партнерства» – взаємодії і співпраці між учителем та учнями, між учителем та батьками – і розширення творчого потенціалу в дітей. Саме творчість стає базовою платформою, на якій вибудовується алгоритм навчання з будь-якого шкільного предмету [8].

Одним із першочергових завдань навчальних закладів є виховання дітей та молоді, формування та моральний розвиток особистості, її здатності до творчої праці, пошуку нових рішень, постійної потреби в поповненні запасу знань, умінь та навичок.

Створення методично забезпеченої системи саморозвитку особистості допоможе дитині самостійно розв'язати життєві проблеми, подолати труднощі учіння, спілкування, берегти здоров'я, цікаво проводити дозвілля, самореалізуватися.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Із метою локалізації проблеми нами було проведено аналіз досліджень у вказаному напрямі. Так, формуванню професійно-значущих якостей, які дозволять повністю реалізувати себе в конкретних видах трудової діяльності, відповідати суспільно-необхідному розподілу праці та ринковим механізмам її стимулювання присвятив своє дослідження В. Бондар [1], В. Ірклієнко [3] аналізує проблему формування естетичної культури школярів у побуті, Л. Маліновська [4] досліджує проблему формування на уроках образотворчого мистецтва дизайнерського мислення, для якого характерне розуміння основних критеріїв гармонійності, відчуття стилю, естетичне відношення до «світу речей». Г. Калініна [6] розглядає питання естетичного виховання школярів на уроках трудового навчання засобами художнього конструювання, а В. Тименко [5] – становлення академічної дизайн-освіти. Зокрема, у підручниках і програмах для школи, а також для магістрів початкової освіти науковець розрізняє поняття «образотворче мистецтво» (живопис, графіка і скульптура) й «архітектонічна творчість» (архітектура, декоративно-прикладне мистецтво і дизайн), визначаючи дизайн як вид архітектонічної творчості, що зумовлений індивідуальними потребами дитини у формотворенні, а також зазначає, що це – дитяче художнє проектування особистісно цінних форм, зумовлених розвивальними середовищами типу: людина – природа (ландшафтний дизайн), людина – техніка (промислово-індустріальний дизайн), людина – людина

(дизайн костюма), людина – художні образи (дизайн інтер'єрів), людина – знакові системи (графічний дизайн).

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Ще у 1918 році відомий педагог П. Блонський обґрунтував ідею створення школи життя: «Школа - організація не лише навчання, але й усього життя дитини. Ми повинні найрішучішим чином відкинути прокляте відокремлення школи від життя і повернутися до античного розуміння школи як школи життя, вироблення певної поведінки, певних звичок. У народній школі дитина передусім не навчається теоретичним знанням, але вчиться жити... Отже, школа має бути місцем життя дитини, має створити раціональну організацію цього життя» [2, 60]. Однак шляхи реалізації цієї беззаперечної істини в освітньому середовищі є актуальними повсякчас.

Мета доповіді полягає в аналізі змісту дисциплін української школи та висвітленні можливості використання навчально-виховних властивостей мистецтва дизайну в освітньому середовищі.

Виклад основного матеріалу. Сенс і логіка діяльності нової школи полягає в осягненні одного із найважливіших і найскладніших мистецтв – мистецтва жити. Мистецтва – тому що таке життя є актом творчості і, як будь-який творчий процес, життєтворчість передбачає розробку й здійснення оригінального творчого задуму, поєднаного з діяльністю розуму, уяви, передбачення, самопрограми. У цьому акті творення втілюються не лише духовно-моральні, а й естетичні уявлення і смаки людини, оскільки життя в його цивілізованому виконанні будується за принципами Істини, Добра, Краси [7, 13].

Сучасне мистецтво розвивається в органічному поєднанні із потребами народу, багатого на художні цінності минулого. Зокрема, формотворення з урахуванням національної форми і декору дістало назву етнічного дизайну. Українське декоративно-прикладне мистецтво є джерелом розвитку сучасного національного дизайну. До наших днів збереглися численні пам'ятки народного мистецтва: вишивка, одяг, декоративне ткацтво, художня кераміка,

різьблення, вироби зі шкіри, художня обробка металу, які вражають своїми високими художніми якостями.

Завдання суспільства сьогодні – докласти максимум зусиль для розробки вищезначених освітніх та культурних стратегій, адже в подальшому це сприятиме передачі та збереженню культурних і естетичних цінностей, а також рис самобутності, що покликані розвивати і зміцнювати культурне розмаїття світу.

На сучасному етапі актуальними, проте недостатньо розробленими, залишаються, на нашу думку, аспекти етнодизайну як інноваційної форми розвитку традиційного декоративно-прикладного мистецтва. Важливим теоретико-методичним і концептуальним є положення про гармонійне поєднання в сучасному навчально-виховному процесі комплексу таких завдань: художньо-естетичне та ідейно-етичне виховання; навчання вмінням і навичкам, що допоможуть залученню дітей до активної художньо-мистецької діяльності; розвиток сутнісних сил і творчих здібностей вихованців. Вимогам означеної педагогічної мети повинні відповідати всі програми, методичні системи, матеріальне забезпечення навчального процесу, а також підготовка педагогічних кадрів.

Учитель – основний чинник у реформуванні освіти. Він має не тільки володіти своїм предметом, а й уміти вільно орієнтуватися у відповідній галузі знань, здійснювати інтеграцію в рамках суміжних дисциплін, будувати навчальні плани, формувати в учнів навички самоосвіти. Усе це під силу педагогу як творчій індивідуальності. Учитель такого рівня професіоналізму бачить високе особистісне значення всього, що відбувається в процесі професійної діяльності.

Особистісно орієнтоване навчання, потреба самоактуалізації як фундаментальний аспект життєтворчості спонукає людину до самопізнання. Отже, формуючи особистість майбутнього спеціаліста педагогічного профілю в умовах багаторівневої підготовки, на нашу думку, маємо моделювати не лише

особистісні якості майбутнього вчителя, знання та вміння, а також і способи оволодіння ними.

Професійна підготовка має бути спрямована на три основні аспекти діяльності майбутнього фахівця (педагогічний, навчально-методичний, науково-дослідний) і базуватися на суб'єкт-суб'єктній взаємодії між викладачем та студентами у процесі вивчення навчальних дисциплін, де педагогу відводиться роль дослідника. Розв'язанню завдань оптимізації художньо-технічної творчості школярів сприятиме виконання майбутнім учителем наступних рекомендацій:

- системне залучення дітей до різноманітних видів художньо-технічної творчості, яке будується на сприйманні та естетичній оцінці творів декоративно-прикладного мистецтва й на освоєнні засобів його художньої виразності;

- спонукання школярів до втілювання набутого художньо-естетичного досвіду у власній творчості;

- систематична робота над розвитком здібностей до художньої творчості;

- виховання художніх інтересів, позитивних мотивів школяра;

- включення до структури уроків завдань, що ґрунтуються на використанні зображувальних засобів різних видів декоративно-прикладного мистецтва;

- врахування сенсорного та естетичного досвіду, який був здобутий дитиною раніше, в організації процесу сприймання та естетичної оцінки творів декоративно-прикладного мистецтва.

Центральні положення Нової української школи, присвячені розвитку критичного та креативного мислення в учнів, вплинули й на формування ряду шкільних предметів, які, своєю чергою, вимагають нових професійних навичок та вмінь від педагога. Ці дисципліни віддзеркалюють актуальний стан речей у різноманітних життєвих сферах (для того, щоб дитина могла легко і просто адаптуватися до будь-якого типу ситуацій), а також закладають володіння основами сучасних професій.

У розширеній програмі Нової української школи виокремлюють 10 найпопулярніших дисциплін: «Відеоблогінг»; «Здорове харчування»; «Проектна робота»; «Логіка»; «Навички практичного життя»; «Фінансова грамотність»; «Скетчинг»; «Кулінарія»; «Майстерня»; «Казка-терапія». Зупинимо увагу на дисципліні, яка безпосередньо пов'язана з дизайн-діяльністю – «Проектна робота». Швидше та якісніше завжди засвоюється та теорія, яка підкріплена практикою, тобто, власним досвідом. Предмет «Проектна робота» присвячений саме практичному втіленню здобутих з різних дисциплін знань. Наприклад, в альтернативній школі «Школа радості», під час вивчення географії, діти самостійно знаходять матеріал про той чи інший об'єкт, створюють моделі мостів, метро чи будівель (використовуючи будь-які зручні матеріали: картон, папір, тканину, фарби, пластмасу тощо), малюють спеціально деталізовані карти та презентують задані теми у вигляді інтерактивних квестів. Квести організуються індивідуально або ж групою і мають на меті в ігровій формі закріпити вивчену інформацію про різноманітні світові явища, архітектуру, флору чи фауну конкретної країни тощо. Це допомагає творчо засвоїти матеріал та легко його запам'ятати [8].

Особистість людини формується в особливій атмосфері радості творення власного буття. Зрозуміло, що нав'язати авторитарно цю повсякденну радість буття, радість єднання зі світом людей неможливо. Можна лише допомогти дитині відшукати той необхідний резонанс душі, який є неабияким чинником творення неповторної особистості. А для цього важливо постійно активізувати всі три сфери духовного життя дитини (емоційну, інтелектуальну, вольову), прагнути забезпечити органічну єдність думки, почуттів, дій.

Найважливішим дидактичним компонентом для розвитку уяви, фантазії має стати художньо-розвивальне, предметно-стимулююче середовище, що забезпечить формування сенсомоторної цілісності учнів. У природному чи рукотворному довкіллі слід формувати ситуації вибору особистісно ціннісного змісту навчання, адже предметно-розвивальне довкілля значно ефективніше, якщо воно задумується, проектується у зображеннях та оформляється власними

виробами дітей. Закономірності предметного формотворення відображено у мистецтві дизайну, що й сприятиме їх навчанню та вихованню.

Варто відзначити можливість і необхідність включення навчально-виховного аспекту мистецтва дизайну в цілеспрямовану педагогічну діяльність учителів незалежно від того, який предмет вони викладають: рідну мову чи світову літературу, математику чи фізкультуру, мистецтво чи технології. Кожній галузі знань, як і кожній сфері практичних умінь, притаманний власний естетичний потенціал, який не лише може, а й повинен розкриватися для засвоєння дітьми відповідних знань і умінь, аби у майбутньому це стало для них радісним відкриттям, способом прояву власних творчих зусиль. А це, на наше переконання, вимагає актуалізації теорії і практики мистецтва дизайну в освітньому середовищі.

З метою створення ефективних умов навчання та виховання школярів засобами дизайну пропонуємо акцентувати увагу на насиченні навчальних занять естетичним змістом дизайну. Застосування цієї організаційної форми роботи вимагає здійснення попередньої підготовки.

Діти люблять конструювання. Вони не тільки малюють, оздоблюють речі, а й створюють їх. Уже на перших заняттях з проектною роботою вони повинні щось виготовити, відчувати радість відкриття. Для практичних занять ми пропонуємо заздалегідь підготувати різноманітні матеріали. Усі необхідні знання й уміння найкраще здобуваються саме у творчій діяльності, тоді, коли перед дитиною стоїть практична задача, що направляє пошук і визначає вибір матеріалу і способів його обробки. Бажано заохочувати дітей і до самостійного експериментування з матеріалами, а в тих випадках, коли це можливо, учні повинні брати матеріал для виробу не за вказівкою (даною вчителем або написаною в інструкції), а вибирати самостійно, відповідно до поставленої задачі. Учитель, в свою чергу, повинен знати сам і знайомити дітей з найбільш важливими властивостями всіх сучасних матеріалів і способами їх практичного використання. А таких матеріалів на даний час з'являється все більше й більше.

Для реалізації даної мети вчителю недостатньо тільки добре знати предмет і освітню галузь, до якої він належить, але й бути творчою особистістю, мати високий рівень ерудиції. Педагогу треба йти в ногу з часом, орієнтуватись у сучасних концепціях освітнього середовища, напрямах розвитку освіти, збагачувати свій досвід новими технологіями та методиками.

Висновок і перспективи подальших розвідок. Пошуком шляхів удосконалення сучасної освіти може слугувати концепція самоорганізації (синергетики), яка вивчає динаміку явищ, пояснює, як взаємодія підсистем цілісної системи приводить до виникнення нових утворень. Ідеться про складні системи, де через самоорганізацію з'являються нові стійкі структури, здатні до неруйнівної активності та подальшого розвитку. Синергетика утверджує еволюційний шлях розвитку будь-яких явищ, подій, речей, ідею саморозвитку системи. Освіта як сфера соціальної практики повинна стати конструктивним фактором еволюції суспільства. Першим напрямом вирішення цього завдання є перехід від окремих альтернативних наукових педагогічних шкіл до системи варіативних інноваційних технологій у контексті сучасної педагогіки розвитку. Перспективною буде ідея створення навчальних програм із врахуванням освітніх властивостей мистецтва дизайну.

Список використаних джерел

1. Бондар В.І. Дидактика / В.І. Бондар. К.: Либідь, 2005. 264 с.
2. Єрмаков І.Г. Педагогіка життєтворчості – стратегічна основа освітніх технологій школи ХХІ століття // Дайджест пед. ідей та технологій шк.-парк. 2001. №5-6. С.60.
3. Ірклієнко В. С. Формування естетичної культури молодших школярів у побуті : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / В. С. Ірклієнко . К., 1993. 145 с.
4. Малиновская Л. П. Вопросы формирования дизайнерского мышления на уроках изобразительного искусства в начальных классах: постановка проблемы и поиск путей ее разрешения / Л. П. Малиновская. Т., 1993. 181 с.
5. Тименко В. П. Початкова дизайн-освіта: теорія і практика формування конструктивних умінь особистості : монографія / В. П. Тименко. К. : Пед. думка, 2007. 381 с.

6. Эстетическое воспитание младших школьников на уроках трудового обучения средствами художественного конструирования / сост. Г. П. Калинина. Свердловск, 1984. 157 с.
7. Психология жизненного успеха: Опыт социально-психологического анализа преодоления критических ситуаций. К., 1995. С. 13
8. <https://vseosvita.ua/news/disciplini-akih-potrebue-xxi-stolitta-2769.html>
9. <https://dixi.education/files/konczepczyia-new-school.pdf>

Чернюшок Ольга Василівна

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри образотворчого та

декоративно-прикладного мистецтва

Рівненського державного гуманітарного університету

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ-ПЕДАГОГІВ

В основі творчого професійного становлення художника, за нашим глибоким переконанням та досвідом викладання, є розвиток художньо-образного мислення, витоки якого знаходяться в площині креативу особистості студента. Безпосередньо з розвитком креативної творчості пов'язана компетентність студентів. Компетенція – це коло питань, рішенням яких володіє індивідум. Компетентна особистість не тільки володіє знаннями в конкретному напрямку діяльності, але й уміє їх застосовувати у розв'язанні практичних завдань. Встановлений тісний, але неоднозначний зв'язок теоретичних знань і практичної творчості.

З одного боку, чим більшим обсягом знань володіє спеціаліст, тим більше буде різноманітних підходів для рішення поставлених завдань. З іншого боку,